

GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL

VERSENYTANÁCS

Vj-37/2005/47.

Ikt.sz.: AM/0283/2006/005.

A Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa a **Várad Sat Kft.** (Környe) I. rendű, valamint a **VIVAnet Kft.** (Budapest) II. rendű eljárás alá vontakkal szemben, gazdasági erőfölénnyel való visszaélés miatt indult versenyfelügyeleti eljárásban, nyilvános tárgyaláson, meghozta az alábbi

határozatát

A Versenytanács megállapítja, hogy az I. rendű eljárás alá vont visszaélt a gazdasági erőfölényével azáltal, hogy hálózatában a II. rendű eljárás alá vont Internet szélessávú hozzáférési szolgáltatása igénybevételének előfeltételül a saját kábeltelevíziós programcsomagjára történő előfizetést kötötte ki.

A Versenytanács a jogsértő szerződéses kikötés további alkalmazását e határozat kézhezvételétől számított 90 napon belül megtiltja.

Az eljárást egyebekben megszünteti.

E határozat felülvizsgálata a kézhezvételtől számított harminc napon belül, a Fővárosi Bíróságnak címzett, de a Versenytanácshoz benyújtandó keresettel kérhető.

Indokolás

I.

Az eljárás indítása

- 1) A Gazdasági Versenyhivatal (továbbiakban: GVH) a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló többször módosított 1996. évi LVII. törvény (továbbiakban: Tptv.) 67. § (1) bekezdése, illetve 70. §-a alapján 2005. március 9-én versenyfelügyeleti eljárást indított az eljárás alá vontakkal szemben, mert a GVH bejelentés nyomán észlelte, hogy a VIVAnet Kft. által a Váradi Sat Kft. kábeltelevíziós hálózatán nyújtott Internet szolgáltatás előfizetőinek a Váradi Sat Kft. vezetékes műsorelosztó szolgáltatását is igénybe kell venniük. A vizsgálat a kábeltelevíziós hálózaton keresztül nyújtott Internet hozzáférési szolgáltatásának a feltételeire, ezen belül elsősorban a hozzá kapcsolt kábeltelevíziós szolgáltatás szükségességére irányul, annak eldöntése érdekében, hogy a felek az Internet szolgáltatás igénybevételéhez előírt feltétellel megsértették-e a Tptv. 21. § gazdasági erőfölénnyel való visszaélés tilalmára vonatkozó rendelkezéseit.
- 2) A jelen vizsgálat tárgyát képező magatartás a feltételezett jogsértés jellegéből, illetőleg az eljárással érintett szolgáltatás természetéből adódóan az Európai Unió tagállamai közötti kereskedelmet nem érinti, az Európai Közösséget létrehozó szerződés (EKSz.) 81-82. cikkeinek alkalmazása az eljárás során nem indokolt, ezért a vizsgáló a Tptv. anyagi jogi szabályait alkalmazta.

II.

Az eljárás alá vont vállalkozások

- 3) A Váradi Sat Kft. 1997. december 1-én alapította két tag, Váradi Csaba 90%-os üzletrészával, 1,5 millió törzstőkével. Tevékenysége eleinte műsorelosztó rendszerek karbantartására korlátozódott, ami a későbbiekben rendszerek építésével és üzemeltetésével is kibővült. A Váradi Sat Kft. jelenleg 5 szolgáltatási területen, Környén, Környebányán, Kecskéden, Várgesztesen, valamint Vértessomlón mintegy 2300 előfizetőnek nyújt vezetékes műsorelosztó szolgáltatást, a Környén, Vértessomlón és Kecskéden található rendszereinek pedig, hálózati hozzáférési szerződés alapján, hálózat hozzáférési szolgáltatást biztosít a másik eljárás alá vont, a VIVAnet Kft. számára.
- 4) A Dr. Bödecs Béla és Pálya Róbert magánszemélyek tulajdonában lévő VIVAnet Kft. 2000 szeptemberében alakult. Szolgáltatásaival kezdetben az üzleti ügyfeleket, azon belül is elsősorban a kis- és középvállalkozásokat célozta meg, szolgáltatási körének bővülésével azonban kínálatát az egyéni ügyfelekre is kiterjesztette.
- 5) A VIVAnet Kft. az alábbi szolgáltatási típusokat nyújtja egyéni, illetve üzleti ügyfelek számára:
  - a) *Kapcsolt vonali (telefonos) Internet szolgáltatás*, amely az ország 3 telefon körzete kivételével mindenhol elérhető, hagyományos telefon díjazású, illetőleg fordított telefon díjazású („Internet zöldszám”), továbbá pre-paid és post-paid konstrukciókban.
  - b) *ADSL alapú Internet hozzáférési szolgáltatás*, melyet a VIVAnet Kft. 2002 májusa óta nyújt a Magyar Telekom Rt-vel kötött nagykereskedelmi gyors hozzáférési szerződés alapján. Szolgáltatási csomagjai a Magyar Telekom Rt. teljes ADSL szolgáltatási területén elérhetőek.

- c) *Bérelt vonali Internet hozzáférési szolgáltatás* elsősorban kis- és középvállalkozások számára egyéni ajánlat alapján.
- d) *Kábel TV alapú Internet hozzáférési szolgáltatás*, a Váradi Sat Kft-vel, valamint a Kis-tel-net Kft-vel kötött hálózati hozzáférési szerződések alapján, a fenti vezetékes műsorelosztó szolgáltatók kétirányú adatforgalomra alkalmassá tett hálózatain¹.
- e) Egyéb szolgáltatások (szerver elhelyezés, domain és web szolgáltatások; valamint elektronikus levelezési szolgáltatások).

III.

A tényállás

6) A VIVAnet Kft. 2003. év elején kötött 5 év határozott időtartamra hálózat hozzáférési szerződést a Váradi Sat Kft. kétirányú adatforgalomra alkalmas vezetékes műsorelosztó hálózatain történő Internet hozzáférési szolgáltatás nyújtása céljából². Ennek eredményeként a VIVAnet Kft. 2003. június 1-én Környén, 2004. február 1-én Vértessomlón, 2005. január 1-én pedig Kecskéden kezdhette meg kiskereskedelmi Internet hozzáférési szolgáltatását (Vj-37/2005/3/1.). A szolgáltatásra az előfizetőkkel a VIVAnet Kft. szerződik³, annak egyszeri, illetőleg havi előfizetési díját saját hatáskörében állapítja meg. A szolgáltatáshoz a Váradi Sat Kft. adathálózati hozzáférési szolgáltatást (fejállomás hozzáférési szolgáltatás, előfizetői végpont hozzáférési szolgáltatás) nyújt a VIVAnet Kft. részére a két cég közötti megállapodásban megfogalmazott feltételekkel és díjak ellenében (részletesebben lásd alább).

7) A VIVAnet Kft. és a Váradi Sat Kft. között létrejött megállapodás értelmében a szerződés célja az, hogy a VIVAnet Kft. – a Váradi Sat Kft. által nyújtott hálózati hozzáférési szolgáltatások igénybevételével – távközlési szolgáltatást nyújthasson saját előfizetői számára. Ennek érdekében a Váradi Sat Kft. – mint a hálózat üzemeltetője – fejállomás hozzáférési szolgáltatást, illetőleg előfizetői végponti hozzáférési szolgáltatást nyújt a VIVAnet Kft. számára, aminek ellentételezésül a VIVAnet Kft. az általa igénybevett fejállomási hozzáférési szolgáltatásért, fejállomásonként, az onnan beköthető végpontok száma alapján havi rendelkezésre állási díjat, az előfizetői hozzáférési szolgáltatásért pedig egyszeri installációs, valamint – darabszámtól függően, sávosan változó – havi előfizetői hozzáférési díjat fizet a Váradi Sat Kft-nek. A Váradi Sat Kft. az alábbi kábeltelevíziós szolgáltatással ellátott szolgáltatási területein fogad el Internet-szolgáltatási igénybejelentéseket: Környén, Kecskéden, Vértessomlón és Várgesztesen a Szerződés szerint 2003.05.01-től, illetőleg 2003.06.01-től.

8) A VIVAnet Kft. Internet hozzáférési szolgáltatásra vonatkozó Általános Szerződési Feltételei szerint a szolgáltatás igénybe vételének alapvető feltétele, hogy a kábeltelevíziós hálózat alkalmas legyen az adathálózati szolgáltatások nyújtására, illetőleg, hogy a szolgáltató ezen a területen Internet és adatátviteli szolgáltatását megkezdte. Ehhez a VIVAnet Kft. kábeltelevíziós Internet szolgáltatásra készített egyedi előfizetői szerződésai további feltételként szabják meg, hogy *az előfizető a szolgáltatáshoz szükséges, műszakilag*

---

¹ Vértessomló, Kecskéd, Környe, Bana.

² A VIVAnet Kft. a Váradi Sat Kft-vel folytatott tárgyalásokkal párhuzamosan, 2003 márciusában hasonló megállapodást kötött a Kis-Tel-Net Kft-vel is, aminek eredményeként a VIVAnet Kft. a Váradi Sat Kft. hálózatán nyújtott szolgáltatásával azonos feltételekkel nyújt Internet hozzáférési szolgáltatást a Kis-Tel-Net Kft. által üzemeltetett banai vezetékes műsorelosztó hálózaton. (Vj-37/2005/14/1.)

³ A megrendeléseket a Váradi Sat Kft. továbbítja a VIVAnet Kft-nek.

alkalmas, korlátozás nélküli kábeltelevíziós hozzáféréssel rendelkezzen, illetőleg hogy a kábeltelevíziós szolgáltató felé tartozása ne álljon fenn.

9) A szolgáltatás műszaki paramétereit, valamint annak egyszeri és havi előfizetési díjait a VIVAnet Kft. ÁSZF-je, illetőleg a listaáraknál kedvezőbb akciós díjakat a szolgáltató mindenkor aktuális ajánlata tartalmazza

10) A Váradi Sat Kft. – a VIVAnet Kft.-vel létesített partneri viszonyoknak köszönhetően létrehozott – Internet hozzáférési szolgáltatás nyújtása feltételeként írja elő, hogy *a VIVAnet Kft. Internet hozzáférési szolgáltatásának felhasználójává csak az válhat, aki egyúttal a saját műsorelosztási szolgáltatásának előfizetője is.* Mindezt a Váradi Sat Kft. a vezetékes műsorelosztási szolgáltatáshoz készített Általános Szerződési Feltételeiben rögzítette oly módon, hogy a VIVAnet Kft. szolgáltatási csomagjait a HBO-hoz hasonló ún. prémium szolgáltatásként tüntette fel, amelyeket a II. „családi” csomagtól tett elérhetővé. Ez a feltétel a jelen eljárás megindítását követően, a szolgáltató 2005. július 1-től hatályos ÁSZF-jében oly módon változott, hogy a prémium szolgáltatások – köztük a VIVAnet Kft. által kínált Internet hozzáférési csomagok – már az I. „alap” csomagok megrendelése esetén is elérhetővé váltak.

11) Magyarországon több vállalkozás is végez kábeltelevíziós hálózaton keresztül nyújtott Internet hozzáférési szolgáltatást. Ezen szolgáltatást jellemzően maguk a kábelhálózatot üzemeltető vállalkozások, illetve ezen vállalkozásokkal együttműködő vállalkozások végzik. Jelenleg a kábeltelevíziós hálózaton keresztül nyújtott Internet hozzáférési szolgáltatások közül a legjelentősebb a T-Online Rt., illetve a UPC Magyarország Kft. Közülük a T-Online Rt. a szintén a Magyar Telekom Csoporthoz tartozó T-Kábel Kft.-vel köt szerződést az ország jelentős területén, kábeltelevíziós hálózaton keresztüli Internet hozzáférési szolgáltatás nyújtása érdekében. A UPC Magyarország Kft. pedig egy vállalkozáson belül üzemelteti a vezetékes műsorelosztó hálózatot, illetve nyújt mind műsorelosztási, mind Internet (UPC Chello) hozzáférési szolgáltatást. Ezen kívül a VIVAnet Kft.-hez hasonlóan több vállalkozás (pl. TVNet Számítástechnikai Kft., Datatrans Számítástechnikai Gmk.) is létezik, amelyek nem rendelkeznek saját vagy tőle nem független vállalkozás révén kábeltelevíziós hálózattal, tehát tőle független vállalkozással kénytelenek szerződést kötni a kábeltelevíziós hálózathoz való hozzáférés érdekében.

12) Jelenleg a kábeltelevíziós hálózaton keresztüli Internet hozzáférési szolgáltatási lehetőséget olyan módszerrel biztosítják a kábeltelevíziós szolgáltatók, hogy az Internet hozzáférési szolgáltatónak a rendelkezésére bocsát egy ún. ablakot a kábeltelevíziós hálózaton felhasználható frekvencia tartományból. A frekvencia tartományt alaptevékenysége keretében is ablakokra osztja fel a kábeltelevíziós szolgáltató és az egyes műsorokat a műsorelosztási szolgáltatása érdekében ilyen ablakokba osztja be. Ezek az ablakok kb. 6-8 MHz frekvencia sávot foglalnak el a jelenleg 550-től 860 MHz-ig terjedő kábeltelevíziós hálózatokon. Egy-egy ilyen 6-8 MHz frekvencia sávba sorolja be a műsorelosztó szolgáltató az általa elosztott televíziós és rádiós csatornákat, illetve adott esetben az Internet hozzáférési szolgáltatás igénybevételéhez a szolgáltatótól az előfizető felé érkező jelátviteli irányt. (Jellemzően ez az az irány, ahol nagyobb átviteli kapacitásra van szükség – az ún. lefelé irány (downstream csatorna) A visszirány (upstream csatorna), amely szintén elengedhetetlen feltétele az Internet hozzáférési szolgáltatásnak – a műsorelosztási szolgáltatásnak viszont nem – egy, az előzőhöz képest kisebb átviteli kapacitás igénybevételével valósul meg. Ezt a frekvencia sávot jellemzően a legalacsonyabb a jellemzően a 30 MHz-ig terjedő frekvencia tartományban jelöli ki a kábeltelevíziós szolgáltató. Ez az eljárás alá vont vállalkozások között létrejött megállapodásából is kitűnően általuk is követett gyakorlat.

13) Az Internet hozzáférési szolgáltatás előfizető felé irányuló jelátvitel lényegében megfelel a műsorelosztási szolgáltatáson belül egy csatorna, azaz egy program elosztásának. A programok elkülönítését a szolgáltató – akár programcsomagokba helyezve elosztott műsorokról, akár egy-egy program külön elosztásáról van szó – jellemzően szűrőkkel oldja

meg. A szűrők alapvetően azt a célt szolgálják, hogy a kábeltelevíziós hálózat által leszedett frekvencia spektrumon belül az adott hozzáférési ponton meghatározott korlátozásokat biztosítani lehessen az egyes frekvencia sávok kiszűrésével.

14) A szűrők típusai között megkülönböztethetjük áteresztő szűrőt, amely csak egy irányon engedi át a meghatározott frekvencia sávon érkező jeleket, azaz az alatta vagy felette érkező jelek vétele nem biztosított, illetve a lyukszűrőt, amely csak egy bizonyos frekvencia sávot enged át (alul és fölül áteresztő szűrőből rakódik össze, azaz két áteresztő szűrő valójában). Abban az esetben, hogy ha adott csatornát akar külön kiszűrni a szolgáltató, azaz kizárólag az adott csatorna vételét kívánja egy adott vételi ponton korlátozni vagy biztosítani, akkor lyukszűrővel oldja meg. Erre jellemző példa a műsorelosztási szolgáltatási gyakorlatból az HBO csatornának az elosztása.

15) Amennyiben az előfizető kizárólag kábeltelevíziós szolgáltatást vesz igénybe, úgy a szolgáltatónak az Internet szolgáltatást nem kell kiszűrnie, tekintve, hogy a szolgáltatás csak speciális kábelmodemekkel vehető igénybe, amelyeket a fejállomásokon elhelyezett berendezések azonosítanak be, üzemeltetnek, illetve ellenőriznek. Más a helyzet akkor, ha az előfizető csak Internet szolgáltatást kíván igénybe venni, amely esetben szűrő segítségével minden műsorelosztásra használt frekvenciát ki kell szűrnie, aminek eredményeképpen az előfizetőnek a televíziós készülékén nem láthatóak az egyes műsorok, legfeljebb – bizonyos esetekben – azok némelyike, élvezhetetlen minőségben (szellemképesen, hang nélkül).

16) A szűrőzés a magyarországi kábeltelevíziós szolgáltatásban elfogadott gyakorlatnak tekinthető, annak gazdaságos kialakítását azonban nagyban befolyásolja a szolgáltatónál használt előre- és visszirányú frekvencia, ami egyes esetekben speciális szűrő beszerzését teheti szükségessé. Emellett a szűrőt a csalások megelőzése érdekében védett helyen kell helyeznie a szolgáltatóknak, ahol az egyes fogyasztók nem férhetnek hozzá, ami adott esetben korlátozhatja az alkalmazott szűrők számát. További korlátot jelenthet az a körülmény, hogy új csatornák elosztása esetén megváltozhat a csatorna kiosztás, amelynek során a szűrőket le kell cserélni, azaz nem átállíthatóak. Ennek következtében jellemzően azt a stratégiát követik a kábeltelevíziós szolgáltatók, hogy az egyedileg leszűrendő csatornát állandó helyen tárolják, ehhez igazodik minden csatornakiosztás változtatás. A megvalósítás azonban lényegében szinte minden esetben kizárólag a költségek függvénye. (Hozzá kell tenni ugyanakkor, hogy az egyes szűrők költségei természetesen minden egyes előfizetőnél keletkeznek, hiszen ez által tudja a szolgáltató egyediesíteni a műsorok vételi lehetőségét.) A leválasztáshoz használt szűrők beszerzési ára a jelen vizsgálat során megkeresett szolgáltatók és kábeltelevíziós, illetve egyéb híradástechnikai eszközök (erősítők, szűrők stb.) gyártásával foglalkozó vállalkozások nyilatkozatai szerint 1700 és 6000 forint között mozog, amit a kívánt darabszám is befolyásol. A több nagyobb szolgáltatónak is – köztük a UPC Kft.-nek, a T-Kábel Kft.-nek, valamint a TVNetWork Rt.-nek és EuroCable Kft.-nek – beszállító KTA Bt., valamint az eljárás alá vont Váradi Sat Kft. által is megkeresett Ereltronik CATV Kft. nyilatkozata szerint a Váradi Sat Kft. esetében – a hálózati hozzáférési szerződésben, illetve a vezetékes műsorelosztási szolgáltatás ÁSZF-jében megadott műszaki paraméterek, illetve frekvenciák figyelembevételével – ezek a leválasztáshoz szükséges szűrők a Váradi Sat Kft. által igényelt kistételben (200 db-nál kevesebb) darabonként 2125 Forintért, illetve 3500 Forintért gyárthatóak le.

17) Magyarországon a legnagyobb Internet hozzáférési szolgáltatók kábeltelevíziós hálózatukon keresztül önállóan, a műsorelosztási szolgáltatás nyújtása nélkül is biztosítják ezt a szolgáltatást. Ilyen gyakorlatot folytat a UPC Kft., a T-Kábel Kft., valamint a FiberNet Rt. is, de lehetőséget biztosít erre a VIVAnet Kft.-vel a Váradi Sat Kft.-hez hasonló üzleti kapcsolatban álló Kis-Tel-Net Kft. is.

18) A hálózatot üzemeltető szolgáltatók gyakorlata szerint (akár saját maguk nyújtják az Internet szolgáltatást a végfelhasználók felé, akár egy ISP), amennyiben az előfizető nem rendelkezik kábeltelevíziós végponttal a vezetékes műsorelosztási szolgáltatás esetében

alkalmazott egyszeri belépési díjat (20.000-30.000 Ft), valamint egyes szolgáltatók a hálózat fenntartási költségeinek fedezésére – a szüneteltetés esetében alkalmazott díjhoz hasonlóan – külön havi rendelkezésre állási díjat (500-1.000 Ft) számítanak fel. Ez utóbbihoz hasonló – rendszer fenntartásáért és karbantartásáért felszámított – díjat egyébként maga a Váradi Sat Kft. is alkalmaz a kötelezően elosztandó magyar nyelvű közszolgálati csatornák (MTV1, MTV2, Duna TV, valamint Kossuth, Petőfi és Bartók Rádió) nyújtása, továbbá a vezetékes műsorelosztási szolgáltatás előfizető kérésére történő szüneteltetése esetén, jeltovábbítási, illetőleg rendelkezésre állási díj címen. A UPC Kft. az Internet szolgáltatás havi előfizetési díján felül külön rendelkezésre állási díjat nem alkalmaz, esetében a hálózatán nyújtott szolgáltatások közös költségeinek a felosztása jellemzően a különböző szolgáltatások előfizetői számának arányában történik.

IV.

Az eljárás alá vont álláspontja

19) Az eljárás alá vont szerint a hálózatán elérhető kábeltelevíziós Internet szolgáltatás (ahogyan az már az elnevezésében is benne van) olyan – a HBO mozicsatornához hasonló – ún. prémium (kiegészítő) szolgáltatásnak tekinthető, amelyet kizárólag azon fogyasztók vehetnek igénybe, akik a szükséges hálózati csatlakozási ponttal rendelkeznek, és a Váradi Sat Kft. ÁSZF-jében meghatározott kábeltelevíziós előfizetési csomaggal rendelkeznek. Mindez ugyanakkor azt is jelenti, hogy az előfizető az előfizetői szerződésben leírtak alapján, valamennyi a kábelhálózaton nyújtott szolgáltatást jogosult igénybe venni.

20) Az eljárás alá vont Váradi Sat Kft. nem vitatta, hogy létezik olyan megoldás, amely a hálózatán nyújtott Internet szolgáltatás többi szolgáltatástól elkülönített módon történő értékesítését is lehetővé tenné, mindez azonban olyan műszaki átalakításokat igényelne, amelyet a vállalkozás a jelen gazdasági körülmények között nem engedhet meg magának. Megvalósíthatóságához szükség van egy olyan egyedi szűrőre, amely a szomszédos – kábeltelevíziós – frekvenciákat 100%-ban képes levágni, megakadályozva ezzel a jogosulatlan műsorcsatorna vételezést. Ilyen szűrő az eljárás alá vont tudomása szerint nincs forgalomban, legyártása pedig kétséges, illetőleg igen költséges (min. 40.000 Ft+ÁFA)⁴. Átterhelve ezeket a költségeket a fogyasztókra, továbbá hozzáadva ehhez az egyéb szolgáltatással kapcsolatos egyéb egyszeri és havi előfizetési díjakat (bekötési díj: 20.000 Ft+ÁFA, Internet csatlakozási díj: 8000 Ft+ÁFA hálózat rendelkezésre állási díj: 900 Ft+ÁFA, Internet szolgáltatás havi előfizetési díja: 9000 Ft+ÁFA⁵) az adott szolgáltatás elvesztené versenyképességét a többi szolgáltatóval szemben. További problémát jelent, hogy azok az előfizetők, akik a régi soros rendszerről kerültek átkötésre a Váradi Sat Kft. új csillagpontos hálózatára, ingyenesen jutottak hozzá a bekötéshez és a hálózat szolgáltatásainak az igénybevételéhez.

21) Ezzel szemben a jelenlegi rendszerben a Váradi Sat Kft. előfizetői 4000 Ft+ÁFA egyszeri díj és 9800 Ft+ÁFA havi előfizetési díj ellenében juthatnak hozzá a VIVAnet Kft. Internet szolgáltatásához, amiből egyértelműen kitűnik, hogy a szolgáltatások csomagokban való értékesítése gazdaságosabb és kifizetődőbb az előfizetők számára.

22) Mindezek ellenére az eljárás alá vont – az eddigi beruházások megtérülését, illetőleg a banki hitelek megtérülését követően – tervezi a leválasztáshoz szükséges műszaki feltételek

---

⁴ Erre vonatkozóan az eljárás alá vont 10 db. speciális szűrő legyártására vonatkozó ajánlatkérését, valamint a gyártó arra adott válaszát is csatolta (Vj-37/2005/8/2.).

⁵ 512/128 kbps 2 éves hűség szerződéssel.

(frekvencia helyek módosítása) megvalósítását, ami véleménye szerint előreláthatóan nem kevés műszaki módosítást, illetve anyagi ráfordítást fog igényelni.

V.

A vizsgálat megállapításai

23) Az Internethez való hozzáférés, mint szolgáltatás nyújtása különböző technológiákkal történhet, így a felhasználók számára az Internethez való hozzáférésnek több módja létezik. A felhasználó választását a szolgáltatás felhasználási célja, ára, minősége határozza meg. Ebből következően az Internet szolgáltató is nyújthatja szolgáltatását többféle technológiával, attól függően is, hogy mely felhasználói csoportot célozza meg.

24) A felhasználási célok egyrészt eltérnek az üzleti célú és a lakossági célú felhasználás esetén, de eltérések lehetségesek az egyes lakossági célú felhasználások között is. Az üzleti célú felhasználások jellemzője, hogy a nagy adatátviteli igény miatt nagyobb teljesítményű technológiákat keresnek a cégek, míg a kisebb adatátviteli igénnyel rendelkező lakossági felhasználók (vagy kisebb cégek) számára megfelelő lehet a kisebb teljesítményű, és így értelemszerűen olcsóbb megoldás is.

25) A hozzáférés egyik fő jellemzője a sávszélesség, amely meghatározza az adatátviteli sebességet. Keskenysávú hozzáférés szinte valamennyi technológiával nyújtható, mindemellett a felhasználók körében – ár és egyéb szempontok miatt – inkább az analóg PSTN és a digitális ISDN kapcsolt vonali szolgáltatások a legelterjedtebbek. Az igénybe vett sávszélesség 128 kbps-ig terjedhet, ami a különböző módokon nyújtott keskenysávú szolgáltatások többségében mind a szolgáltatótól a felhasználó felé irányuló le-, mind az ellenkező irányú feltöltési sebességet meghatározza⁶. Az ezt meghaladó sávszélesség esetén szélessávú technológiákról beszélhetünk, amelyek között a bérelt vonal⁷, a DSL⁸, a kábelmodemes, a mikrohullámú⁹ és a műholdas technológia említhető. A szélessávú technológiák esetében a felhasználási cél függvényében eltérhet a le- és a feltöltési sebesség (ez alól tipikusan kivétel a bérelt vonal).

26) A keskenysávú hozzáférés nagyobb adatmennyiség letöltésére nem alkalmas, felhasználási lehetőségei korlátozottak. A fentiekből is következően bizonyos felhasználási célokra csak a szélessávú hozzáférés esetén van lehetőség. Ilyen felhasználási célok a különböző multimédiás alkalmazások használata.

27) További fontos jellemzője a szolgáltatásnak annak ára, amely jellemzően magasabb a nagyobb sávszélességű adatátviteli technikák esetében, mint az alacsonyabb átviteli technikák esetében. Az alapvetően a vállalati adatátviteli igényeket, üzleti kommunikációt kiszolgáló szolgáltatások (bérelt vonal, műholdas technológia) jelentősen drágábbak, mint az elsősorban lakossági igényeket célzó szolgáltatások ára.

28) Tekintve, hogy egyes analóg kapcsolt vonali vagy ISDN keskenysávú szolgáltatás-csomag ára összehasonlítható a lakoságnak kínált szélessávú csomagok (ADSL és kábelmodem) árával (bár nem elhanyagolható körülmény, hogy az analóg kapcsolt vonali hozzáférés esetén

---

⁶ A keskenysávú mikrohullámú és kábelmodemes Internet szolgáltatások műszaki jellemzői megegyeznek az azonos technológiával nyújtott szélessávú szolgáltatási csomagok jellemzőivel.

⁷ A bérelt vonal pont-pont közötti dedikált (azaz az előfizető számára fenntartott) kapcsolatot jelent; a garantált sávszélesség választható, és ennek függvényében nő az ár.

⁸ Digital Subscriber Line (Digitális Előfizetői Vonali) – a hagyományos rézkábel feles kapacitását kihasználó, nagysebességű adatátviteli technológia. Különböző változatai léteznek.

⁹ A rádióhullámokat felhasználó, vezeték nélküli technológiai megoldás.

nem kell egyszeri díjat fizetnie a fogyasztónak), az elkülönítés fő szempontja a felhasználás célja és ehhez kapcsolódóan az adatátviteli sebesség (sávszélesség).

29) Az analóg, illetve ISDN digitális technológiával és a kábelmodemes technológiával igénybe vett keskenysávú Internet szolgáltatások között reális helyettesíthetőség állhat fenn, míg a szélessávú kábelmodemes és ADSL technológiával biztosított szolgáltatások esetében ez a helyettesíthetőség csak korlátozott, az ugyanis kizárólag ez utóbbi kettő irányában állhat fenn tekintettel arra, hogy a maximális 128 kbps sebesség jelentősen elmarad az ISP-k többsége által szélessávú szolgáltatások nyújtotta minimum 512 kbps letöltési sebességtől, ami alapvetően korlátozza az analóg, illetve ISDN-technológiák Internet célú felhasználási lehetőségeit.

30) A lakossági szélessávú Internet szolgáltatások az alábbi technológiával érhetőek el: ADSL-en keresztül, kábelen, mikrohullámon, illetve műholdon¹⁰. Utóbbi két technológia azonban jelenleg alapvetően kiegészítő jellegű, csak olyan helyen veszik igénybe a fogyasztók, ahol más technológia kiépítésére a közeljövőben nincs lehetőség; a szolgáltatások ára is mintegy másfél-kétszerese az előbbi két technológiával elérhető szolgáltatás-csomagokénak, vagy – amennyiben az ár nem olyan magas – a szolgáltatás minősége marad el a más technológiával nyújtott szélessávú Internet minőségétől (kisebb sávszélesség, letöltési korlát). A mikrohullámú szolgáltatás elérhetősége emellett területileg is nagyon korlátozott¹¹. Ennek alapján *a fogyasztók számára reális helyettesíthetőség elsősorban a kábelen és ADSL-en keresztül nyújtott szélessávú lakossági Internet szolgáltatások között áll fenn.*

31) A felhasználás céljától és módjától függően egyértelműen elkülöníthetők egymástól a kisebb vállalati és a nagyobb üzleti felhasználók. A kisebb vállalatok számára – a lakossági felhasználókhöz hasonlóan – azért vonzó a szélessávú kábelt, illetve ADSL szolgáltatás, mert olyan tartalomszolgáltatásokat keresnek, amelyeknek letöltéséhez már nem elegendő a kisebb adatátviteli sebesség, de ezekhez a felhasználásokhoz elegendő a szélessávon belül egy korlátozott sebesség biztosítása, amelynek ára megfizethető ezen felhasználók számára. A nagyobb üzleti előfizetők – ahogyan az már fentebb is említésre került - ezzel szemben az üzleti kommunikáció, illetőleg bonyolult interaktív felhasználások céljából olyan megoldásokat keresnek, amelyek kielégíthetik a vállalati kommunikáció egész spektrumát. Természetesen a szolgáltatások közötti különbségek az árban is megmutatkoznak, mindemellett különbségek vannak a biztosított postafiókok számában és méretében, a web tárhely méretében, az összekapcsolható számítógépek számában és a további igénybe vehető szolgáltatások körében. Mindebből következően az üzleti előfizetők számára nem elegendő a kisvállalkozói kör részére Internet csomagokban nyújtott szolgáltatás, a kisebb vállalati felhasználók ugyanakkor nem képesek megfizetni a komplex kommunikációs megoldásokra képes szolgáltatás-csomagokat. Fentiekből következően a lakossági és kisebb vállalkozások számára kínált szélessávú Internet szolgáltatások a nagyobb üzleti felhasználóknak kínált szélessávú Internet szolgáltatások piacától elkülönült piacot alkotnak.

32) Jelen esetben a kábeltelevíziós hálózat az ISP számára az Internet hozzáférési szolgáltatás nyújtásához az egyedüli vagy az egyik lehetséges átviteli utat biztosítja a szolgáltatás megvalósítása érdekében. Mindezen körülmények alapján elmondható, hogy az elsődlegesen érintett árupiacként meghatározott Internet hozzáférési szolgáltatások lakossági, valamint kis- és középvállalkozói körnek való nyújtása területén fontos – adott esetben kizárólagos – inputot jelent a kábeltelevíziós hálózathoz való hozzáférés.

---

¹⁰ A lakossági felhasználók számára kínált Műhold DSL (egyirányú, csak letöltésre szolgáló) szolgáltatás egy olyan hibrid Internet kapcsolatot takar, amely egy hagyományos keskenysávú vezetékes vagy mobil hozzáféréstől és egy műholdas linkből áll. E két technológiát ötvözi oly módon, hogy a keskenysávú hozzáférés kétirányú kapcsolatot tart fenn egy, a szolgáltató telephelyén elhelyezett szerverrel, míg a műhold link kizárólag letöltésre szolgál.

¹¹ A kiépítés általában egyedi tervezést igényel.

33) Az ADSL szolgáltatás nyújtása – nagykereskedelmi szinten – a gyakorlatban tipikusan a következőképpen valósul meg¹²: a távbeszélő szolgáltató szerződést köt az Internet szolgáltatóval (ISP) előre meghatározott számú előfizető bekötésére oly módon, hogy a fogyasztóval csak az ISP kerül közvetlen kapcsolatba. A fogyasztó az ISP-nél jelzi igényét arra, hogy ADSL technológiával szeretne hozzáférni az Internethez, az ISP-vel köt előfizetői szerződést, de az ADSL bekötést a távbeszélő szolgáltató végzi. A fogyasztó a szolgáltatás minden eleméért (a bekötésért és a hozzáférésért) – az előfizetői szerződés alapján – az ISP-nek fizet egyszeri és havi díjat, amelyből az ISP megfizeti a nagykereskedelmi szerződés alapján a távbeszélő szolgáltatónak járó egyszeri és havi díjakat. A szolgáltatás ezen sajátosságai miatt a nagykereskedelmi piacon a hálózati szolgáltató és az ISP áll eladó-vevő kapcsolatban, az ISP viszonteladásra köt szerződést, azaz – szemben a kábelszolgáltatók általánosnak tekinthető gyakorlatával – nem hálózati hozzáférési szerződés megkötésére kerül sor.

34) A vizsgáló hivatalos tudomása szerint, azoknak az ISP-knek, amelyek mindkét technológiával nyújtanak lakossági/kisüzleti szélessávú Internet szolgáltatást, a kábelt szolgáltatás jövedelmezőbb lehet (bevétel-megosztásos konstrukció esetében), ugyanakkor az ADSL szolgáltatás megindításához kisebb befektetésre van szükség, az adott esetben egyszerűbb, rugalmasabb is. Ennek oka, hogy az ADSL szolgáltatás vonatkozásában viszonteladói keretszerződések megkötésére kerül sor, amelyek érvényesek minden olyan újabb területen is, ahol a hálózati szolgáltató alkalmassá teszi a hálózatot a szolgáltatásra.

35) Ezekén túlmenően a kétféle megoldáshoz kapcsolódó üzleti kockázat és a szükséges szakértelem is eltérő; kábelt esetén ugyanis nagyon gyakran az ISP-nek kell vállalnia az adatátvitelhez szükséges berendezések finanszírozását, és sok esetben az analóg hálózat felkészítéséhez szükséges szakértelmet is neki kell biztosítania. Mindezek együtt komoly piacra lépési korlátot jelentenek. Természetesen az ADSL viszonteladói szerződés megkötése alapján is csak ott van lehetőség a szolgáltatásra, ahol a hálózati szolgáltató azt műszakilag lehetővé teszi, de az új területeken való megjelenés, és általában akár új ISP számára is a piacra lépés nem ütközik további akadályokba, valamint figyelembe veendő az a körülmény is, hogy a hálózati szolgáltatók, amennyiben nyújtanak ADSL kiskereskedelmi szolgáltatást, azt nagykereskedelmi szinten is nyújtaniuk kell.

36) A fentiekben kifejtetteken túl azonban figyelembe veendő, hogy az ISP-k számára fontos eleme a versenyképességnek, hogy a fogyasztók – értve ezalatt mind a lakossági, de főként az üzleti előfizetőket – a termékek teljes portfólióját megtalálják az adott vállalkozás kínálatában. Erre utal egyébként a VIVAnet Kft. üzletpolitikája is. A fent említett elvi helyettesítési lehetőségek mellett nem szabad ugyanakkor megfeledkezni arról, hogy adott esetben, adott területen nem mindig létezik gyakorlati helyettesítési lehetőség.

37) A jelen eljárással érintett földrajzi területeken közcélú távbeszélő és kábeltelvíziós hálózatokon elérhető szolgáltatásokat az alábbi táblázat foglalja össze:

---

¹² Az ADSL szolgáltatás nyújtása úgy is történhetne, hogy az ISP a helyi előfizetői hurok átengedésére vonatkozó referencia-ajánlat (RUO) alapján köt szerződést a hálózati szolgáltatóval. A RUO-ban meghatározott átengedési szolgáltatások költségalapú díját az NHH Tanácsa hagyja jóvá, és a szolgáltatók várhatóan a közeljövőben fogják nyilvánosságra hozni IP-szintű bitfolyam hozzáférési szolgáltatásuk árát is, az NHHT által a szélessávú hozzáférési piacon (12-es piac) előírt kötelezettségnek megfelelően. Bár a RUO alapján nyújtható szolgáltatások műszakilag, illetve funkciójukat tekintve tökéletesen helyettesítenék a viszonteladási szerződés alapján nyújtott szolgáltatást, gyakorlati jelentőségük ma még nincs.

Települések		Kábelnet ¹³	ADSL	ISDN
<i>Kecskéd</i>	szolgáltatás elérhetősége	2005.01. hó	nincs	1999.10. hó
	előfizetős szám: 2005. január/április/szeptember	0/0/77	---	70/66/n.a.
<i>Környe</i>	szolgáltatás elérhetősége	2003.06. hó	2004.04. hó	1998.12. hó
	Előfizetős szám: 2004. január/2005. január/április	46/78/88	---/99/124	192/210/202
<i>Környebánya</i>	szolgáltatás elérhetősége	nincs	nincs	n.a.
<i>Várgesztes</i>	szolgáltatás elérhetősége	nincs	nincs	1999.12. hó
	előfizetős szám: 2005. január/április	---	---	32/34
<i>Vértessomló</i>	szolgáltatás elérhetősége	2004.02. hó	2005.03. hó	2000.06. hó
	előfizetős szám: 2005. április/szeptember	0/49	12/n.a.	nincs

38) Fenti táblázat alapján megállapítható, hogy a hálózati háttérrel rendelkező, érintett földrajzi piacon jelen lévő VIVAnet Kft. gazdasági erőfölényes helyzete kizárólag a szélessávú lakossági (kisvállalkozói) körnek biztosított Internet hozzáférési piac tekintetében állhat fenn, ott is elsősorban a vizsgált szélessávú szolgáltatási csomagokat keresleti szempontból helyettesítő ADSL alapú Internet hozzáférési szolgáltatás adott területen történő megjelenéséig. Jóllehet a Magyar Telekom Rt. nagykereskedelmi ADSL szolgáltatását igénybe vevő ISP-k – köztük az eljárás alá vont VIVAnet Kft. – adott piacra történő belépését lényegében csak egyetlen tényező, a hálózat műszaki alkalmassága befolyásolja, ez azonban egyben azt is jelenti, hogy az ISP-k új területekre történő belépését alapvetően a Magyar Telekom Rt. üzletpolitikája, illetve hálózatfejlesztő tevékenysége határozza meg. Mindezekre tekintettel a vizsgáló megítélése szerint a jelen ügyben az ADSL hozzáférési szolgáltatás elsősorban a potenciális verseny szempontjából vehető figyelembe.

39) Annak eldöntése érdekében, hogy e potenciális verseny az adott időszakban mennyiben befolyásolhatta a Várad Sat Kft. üzleti döntéseit, a vizsgáló szerint mindenképpen figyelembe kell venni azt a körülményt is, hogy a lakossági (kisvállalkozói) ügyfelek döntő többsége az ún. akciós csomagokra fizet elő, amely kedvezményekért cserébe azonban ezek az ügyfelek vállalják, hogy a szolgáltatást az előre meghatározott időtartamra, illetve feltételekkel megrendelik. Mindez jelen esetben, az eljárás tárgyát képező árukapcsolás révén, azonban nemcsak az Internet hozzáférési szolgáltatást nyújtó VIVAnet Kft., hanem közvetve a Várad Sat Kft. számára is biztosította annak a lehetőségét, hogy ezen ügyfelekkel szemben – az ADSL hozzáférési szolgáltatás esetleges megjelenésétől, illetve annak várható hatásaitól függetlenül – a vizsgálattal kifogásolt feltételeit meghatározott ideig érvényesíteni tudja. Ezt támasztja alá a Várad Sat Kft. Internet bekötésekre és lemondásokra készített

¹³ Hálózat hozzáférési szerződés alapján a Várad Sat Kft. hálózatán kizárólag a VIVAnet Kft. nyújt hozzáférési szolgáltatást.

kimutatása is, amelyből kitűnik, hogy a lemondások mindeddig kizárólag Környét, azon belül a legkorábbi előfizetéseket érintették.

40) A műszaki megvalósítás tényállásban leírt vizsgálata alapján a vizsgálat megállapította, hogy műsorelosztási szolgáltatás igénybevétele nélkül is lehetséges az Internet hozzáférési szolgáltatás nyújtása a kábeltelevíziós hálózaton, azaz a műsorelosztási jelek kiszűrhetőek. Ennek a megvalósítása a vizsgáló szerint nem jár aránytalan teherrel a kábeltelevíziós szolgáltató számára, ám adott esetben a feltételek biztosításához időre van szükség. Ezen idő azonban nem tekinthető különlegesen hosszúnak, hiszen megfelelő felkészülésre egyébként is szükség van az ISP-vel kötött hálózati szerződés megkötése érdekében is.

41) A szokásos szerződéskötési gyakorlattal kapcsolatban a vizsgálat arra a következtetésre jutott, hogy Magyarországon a legnagyobb Internet hozzáférési szolgáltatók kábeltelevíziós hálózatukon keresztül önállóan, a műsorelosztási szolgáltatás nyújtása nélkül is biztosítják ezt a szolgáltatást.

42) A vizsgálat arra a következtetésre jutott, hogy a kifogásolt feltétel létrehozásában a VIVAnet Kft.-nek szerepe nem volt. A VIVAnet Kft. kábeltelevíziós Internet szolgáltatásra vonatkozó előfizetői szerződése kizárólag azt szabja a szolgáltatás feltételül, hogy az előfizető a szolgáltatáshoz szükséges, műszakilag alkalmas, korlátozás nélküli kábeltelevíziós hozzáféréssel rendelkezzen. A vizsgáló szerint a fentiek mind azt támasztják alá, hogy a műsorelosztási szolgáltatás igénybevételenek előírása a Váradi Sat Kft. érdekében állt, és ezért kizárólag ő tartozik versenyjogi felelősséggel.

43) Megállapítható az is, hogy természeténél fogva és a szokásos szerződéskötési gyakorlatra figyelemmel nem tartozik az Internet hozzáférési szolgáltatás szerződés tárgyához a műsorelosztási szolgáltatási szerződés. Ennek megfelelően a vizsgálat arra az álláspontra jutott, hogy az erőfölényben levő Váradi Sat Kft. visszaélt gazdasági erőfölényével akkor, amikor előírta, hogy a műsorelosztási szolgáltatási szerződést az Internet hozzáférési szolgáltatás mellett kötelezően igénybe vegyék az előfizetők. Természeténél fogva ugyanis a műsorelosztási szolgáltatásból a vételi pont kiépítése az az utolsó tényező, amely elengedhetetlen feltétele a kábeltelevíziós hálózaton keresztül nyújtott Internet hozzáférési szolgáltatás igénybevételenek, a további igénybevételhez nem szükséges a műsorelosztási tevékenység, csak a hálózat fenntartása, valamint a vételi pont karbantartása. Ez utóbbiakkal összefüggő költségek felszámítására a műsorelosztó szolgáltatók szokásos gyakorlatát tekintve többféle megoldás is kínálkozik.

44) Megvizsgálva a kötelezően előírt szolgáltatási csomagok díjait (2005-ig „családi” csomag, 2005-től „alap” csomag), megállapítható, hogy azok sem a Váradi Sat Kft. által az egyes műsorelosztási csomagokra jutó fenntartási költségekkel, sem pedig a szolgáltató ÁSZF-jében megállapított jeltovábbítási, illetőleg rendelkezésre állási díjjal (2005. évben egységesen 500 Ft) nem állnak arányban.

45) Fentiek alapján a vizsgáló indítványozza, hogy a Versenytanácsa állapítsa meg, hogy az érintett piacon gazdasági erőfölényben lévő Váradi Sat Kft. megsértette a Tpv. 21. § f) pontját akkor, amikor a vezetékes műsorelosztási szolgáltatás ÁSZF-jében rögzítette, hogy csak akkor lehet Internet hozzáférési szolgáltatást igénybe venni a kábeltelevíziós hálózaton keresztül, ha az előfizető azon a vételi ponton egyben a műsorelosztási szolgáltatás előfizetője is. A vizsgáló javasolja a Tpv. 77. § d) és e) pontja szerint a Váradi Sat Kft. jogsértésének a megállapítását, a törvénybe ütköző állapot – azaz az árukapcsolás – megszüntetését és a 78. § szerint bírság kiszabását.

46) Vizsgáló javasolja ugyanakkor az eljárás alá vont VIVAnet Kft.-vel szemben az eljárás Tpv. 77. § j) pontja szerinti megszüntetését, mert a vizsgálat során feltárt adatok alapján nyilvánvaló, hogy a VIVAnet Kft. nem játszott szerepet a fent leírt jogsértő üzletpolitika kialakításában.

VI.

A Versenytanács álláspontja

Az érintett piac

- 47) Az érintett termékpiac meghatározása során jelen eljárásban a VIVANet Kft. kábeltelevíziós hálózaton nyújtott Internet hozzáférési szolgáltatását kell kiindulási alapként figyelembe venni. Ezen áru azok, amelyeket a fogyasztó vesz igénybe, elsődlegesen ezen árukat helyettesítő árukat kell vizsgálat alá vonni
- 48) A vizsgálati jelentésben foglalt és fentebb összegezett megállapítások alapján a jelen eljárásban érintett termékpiacként egyrészt a lakossági keskenysávú Internet szolgáltatások (analóg, ISDN, illetőleg kábeltel technológián alapuló), valamint a lakossági és kisvállalati körnek nyújtott szélessávú Internet szolgáltatások (ADSL és kábelmodemes technológián alapuló) piaci definiálhatók.
- 49) A hálózatos iparágakban szokásos földrajzi piacmeghatározás értelmében a hálózattal lefedett terület tekinthető érintett földrajzi területnek, hiszen a hálózatos szolgáltatás legfőbb jellemzője, hogy a hálózattal lefedett területen kívül sem a fogyasztó nem tudja az árut beszerezni, sem az áru értékesítője nem tudja áruját értékesíteni (Tpvt. 14. § (3) bekezdés a) illetve b) pontjai).
- 50) A földrajzi piac az eljárással érintett árupiacok tekintetében tágabb értelemben a Váradi Sat Kft. hálózatainak, szűkebb értelemben pedig az Internet hozzáférési szolgáltatás nyújtására alkalmassá tett hálózataira (Környe, Vértessomló és Kecskéd) korlátozódik, tekintve, hogy a hálózat üzemeltetése, illetőleg a hálózati hozzáférés értelemszerűen csak ezekre a területre vonatkozhat, a kábelmodemes Internet szolgáltatás pedig csak az adott KTV hálózaton keresztül vehető igénybe.

A gazdasági erőfölény

- 51) A Tpvt. 22. § (1) bekezdése értelmében gazdasági erőfölényben van az érintett piacon, aki gazdasági tevékenységét a piac többi résztvevőjétől nagymértékben függetlenül folytathatja, anélkül, hogy piaci magatartásának meghatározásakor érdemben tekintettel kellene lennie versenytársainak, szállítóinak, vevőinek és más üzletfeleinek vele kapcsolatos piaci magatartására. A gazdasági erőfölény megítéléséhez a (2) bekezdés alapján a piaci részesedéseken túl vizsgálni kell az érintett piacra való belépés és az onnan történő kilépés műszaki, gazdasági illetve jogi feltételeit, költségeit és kockázatát; a vállalkozás vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetét, illetve annak alakulását; valamint az érintett piac szerkezetét, a piac résztvevőinek magatartását, a vállalkozásnak a piac alakulására gyakorolt gazdasági befolyását.
- 52) A Versenytanács szerint a Váradi Sat Kft. gazdasági erőfölényben van azokon a szolgáltatási területein, ahol távközlési szolgáltató (a Magyar Telekom Rt.) az ADSL-szolgáltatás nyújtására alkalmas párhuzamos hálózattal nem rendelkezik, mert a vele kapcsolatban lévő ISP-től (jelen esetben a VIVANet Kft-től), illetve a szélessávú Internet-szolgáltatás potenciális előfizetőitől függetlenül tudja alakítani a szolgáltatás elérhetőségére vonatkozó üzleti magatartását. A VIVANet Kft. esetében a gazdasági erőfölény ugyancsak megállapítható, mert az Internet-szolgáltatásainak nyújtása tekintetében magatartását függetlenítheti az előfizetőinek vele kapcsolatos várható magatartásától.

53) A fent leírt tartalmú gazdasági erőfölény az alábbi területeken és időszakokra vonatkozóan állapítható meg: Környe – 2003. júniustól 2004. áprilisig, Vértessomló - 2004. februártól 2005. márciusig, Kecskéden 2005. januárjától folyamatosan.

54) A gazdasági erőfölény megállapíthatóságát a fentebb meghatározott időkorlátok között nem zárja ki az a körülmény, hogy Környén, illetve Vértessomlón az csak mintegy egy évig állt fenn, mivel annak időtartama alatt sem az előfizetők, sem pedig a Váradi Sat Kft. előtt nem volt ismeretes, hogy az adott területen a távközlési szolgáltató biztosítani kívánja-e az ADSL-szolgáltatás elérhetőségét és ha igen, milyen időponttól kezdődően. Ugyanezen okból a kecskédi előfizetők számára sem tekinthető a Váradi Sat. Kft. erőfölényét csökkentő tényezőnek az a körülmény, hogy a másik két településen az ADSL-szolgáltatást a vezetékes szolgáltató biztosította. Az érintett piacok megtámadhatósága tekintetében jelentős korlátozó tényezőnek számít az, hogy a nevezett települések lélekszáma viszonylag alacsony, ezért üzleti szempontból valószínűsíthetően nem számít vonzó célpontnak a távközlési szolgáltató számára.

Visszaélés a gazdasági erőfölénnyel

55) A Tpvt. 21. § szerint tilos a gazdasági erőfölénnyel visszaélni, így különösen:

f) tilos az áru szolgáltatását, átvételét más áru szolgáltatásától, átvételétől, továbbá a szerződéskötést olyan kötelezettségek vállalásától függővé tenni, amelyek természetüknél fogva, illetve a szokásos szerződési gyakorlatra figyelemmel nem tartoznak a szerződés tárgyához.

56) A fentebb leírt tényállás alapján a Versenytanácsa megállapította, hogy a Váradi Sat Kft. visszaélt a Környére, Vértessomlóra, illetve Kecskéden, a fenti időkorlátok között megállapított gazdasági erőfölényével azáltal, hogy hálózatában a VIVANet Kft. Internet szélessávú hozzáférési szolgáltatása igénybevételének előfeltételül a saját kábeltelevíziós programcsomagjára történő előfizetést kötötte ki. E magatartása a Tpvt. 21. § f) pontjába ütközően minősül jogsértőnek.

57) A Versenytanács megállapította, hogy a fenti jogsértés több szempontból is csekély súlyú, mert egyrészt viszonylag kis lélekszámú három települést érintett, másrészt ezek közül kettő esetében a jogsértő állapot kevesebb mint egy év után megszűnt, harmadrészt a kecskédi körzetben körülbelül mindössze 50 előfizetőt érint közvetlenül. A bírság kiszabásától a Versenytanács – a jogsértés csekély súlyán túlmenően – azért is eltekintett, mert az eljárás alá vontaknak az érintett piacról származó forgalma/bevétele nem számottevő, a jogsértő árukapcsolást a műszaki megoldás egyszerűsége és nem az üzleti haszonszerzés motiválta, továbbá úgy nyilatkoztak, hogy mindent elkövetnek annak érdekében, hogy a műszaki lehetőségek által megszabott korlátok figyelembevételével, törekednek arra, hogy a kecskédi körzet előfizetői akkor is a II. rendű eljárás alá vont Internet-szolgáltatásához juthassanak, hogy ha nem óhajtják igénybe venni az I. rendű eljárás alá vont műsorjelelosztási szolgáltatásait.

58) A Versenytanács ugyanakkor fontosnak tartotta elrendelni a jogsértő állapot megszüntetését, mert csak így biztosítható, hogy a kecskédi körzet előfizetői választási lehetőséghez jussanak abban a tekintetben, hogy a II. rendű Internet szolgáltatását kábeltelevízióval együtt vagy anélkül szeretnék igénybe venni. Ehhez az I. rendű eljárás alá vontak módosítania és ismételten engedélyeztetnie kell az illetékes hatóság (HIF) által korábban jóváhagyott ÁSZF-jét, amelyre tekintettel biztosított 90 napot a Versenytanács. Az eljárás alá vontak e határidő letelte előtt is elkezdhetik az előfizetőik egyedi igényeinek és az ezek teljesíthetőségével kapcsolatos műszaki lehetőségeknek a felmérését, illetve egyedi szerződéses ajánlatok előkészítését. Ezen cselekmények konkrét tartalmára, idejére és körülményeire vonatkozóan jelen határozat rendelkezést nem tartalmaz.

59) A határozat elleni jogorvoslat lehetőségét a Tpvt. 83. § (1) bekezdése biztosítja.

Budapest, 2006. április 20.